

І. М. Трахтенберг

Фролькіс Володимир Веніамінович

ФРОЛЬКІС Володимир Веніамінович (27. 01. 1924, Житомир — 02. 10. 1999, Київ) — лікар-геронтолог, фізіолог. Брат *Абрама*, чоловік *Раїси Фролькісів*. Доктор медичних наук (1958), професор (1966), академік НАНУ (1988) та АМНУ (1993). Заслужений діяч науки і техніки України (1992). Державна премія УРСР (1984) та України (2003, посмертно) у галузі науки і техніки. Премії імені О. Богомольця АН УРСР (1970), імені І. Мечникова (1995) та М. Стражеска (2000, посмертно) НАНУ. Міжнародна премія імені Ф. Верцара (1993). Орден князя Ярослава Мудрого 5-го (1996) та 4-го (1999) ступенів. Учасник 2-ї світової війни. Бойові нагороди. Навчався у Київському медичному інституті (від 1941), закінчив Військово-медичну академію в Ленінграді (нині Санкт-Петербург, 1945). Працював у Київському медичному інституті (1946—59): від 1953 — доцент кафедри фізіології; 1959—99 — в Інституті геронтології АМНУ (Київ): завідувач лабораторії фізіології та відділу біології старіння. Віцепрезидент АМНУ (1993—99). Вивчав механізми старіння, вікову патологію, проблему збільшення тривалості життя. Запропонував адаптаційно-регуляторну теорію старіння та нові експериментальні підходи до подовження життя, гіпотезу про генорегуляторний механізм розвитку вікової патології, уявлення про процеси антистаріння (вітаукт); проаналізував нейрогуморальні та мембранні зміни в процесі старіння; відкрив новий клас внутрішньоклітинних регуляторів — інвертори. Досліджував зв'язок старіння та розвиток злоякісних пухлин. Під керівництвом ученого створено низку фармакологічних препаратів для лікування аритмій, коронарної недостатності, артеріальної гіпертонії, атеросклерозу. 2004 на фасаді приміщення Інституту геронтології АМНУ Ф. встановлено меморіальну дошку.

Основні праці

Рефлекторная регуляция деятельности сердечно-сосудистой системы. К., 1959;
Регулирование, приспособление и старение. Ленинград, 1970; Старение и биологические возможности организма. Москва, 1975; Старение. Нейрогуморальные механизмы. К., 1981;
Экспериментальные пути продления жизни. Ленинград, 1988 (співавт.); Старение, эволюция и продление жизни. К., 1993; Старение и экспериментальная возрастная патология сердечно-сосудистой системы. К., 1994 (співавт.).

Рекомендована література

1. Владимир Вениаминович Фролькис. Ученый и Человек: Глазами друзей и коллег. Хроника жизни и творчества. Библиография. Публицистика. Афоризмы. К., 2002, 2004;
2. Безруков В. В., Возіанов О. Ф., Костюк П. Г. та ін. Талант творчості та людяності: До 80-річчя від дня народж. В. В. Фролькіса // Фізіологічний журнал. 2004. Т. 50, № 1;
3. Трахтенберг І. Володимир Фролькіс — це була епоха // Світогляд. 2014. № 5;
4. Про геронтологію та академіка В. В. Фролькіса // Практикуючий лікар. 2017. Т. 6, № 2.

Бібліографічний опис:

Фролькіс Володимир Веніамінович / І. М. Трахтенберг// Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2025. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-888290>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).